

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Peccatum mortale & veniale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

ob utilitatem, bonum. *Ibid punct. 4. num. 1. & seq.*

19. Actus versans circa omissionem, cujus actus contra bonum est, est malus: actus autem indeliberatus factus ratione non advertente, est indifferens *Ibid num. 4. & 5.*

20. Dantur aliqui actus qui secundum speciem nec boni nec mali sunt, at nullus in individuo datur, qui non sit bonus vel malus, si deliberatè fiat. *Ibid n. 6.*

21. Malitia peccati & injuria ac offensa Dei, quæ in peccato reperitur, non est intrinsece infinita, alioquin sequeretur omnia peccata mortalia esse æqualia, cum unum infinitum non sit majus alio: est tamen malitia peccati, seu injuria & offensa peccato infinita extrinsece & terminativè; cum fiat per se, videlicet Deo. *Ib. punct. 5. n. 1. 2. & 3.*

Peccatum mortale & veniale.

22. Peccatum veniale est leve erratum, & reddit homines dignos pœna solum temporali. Non dicitur veniale, eò quod sit contra consilium, mortale verò contra præceptum; nec quia sit præter legem, mortale verò quia sit contra legem: dici potest veniale quatenus non privat gratia & charitas, quemadmodum peccatum mortale. *Ibid. quæst. 3. punct. 2. n. 1. & seq.*

23. Dari potest peccatum mortale ex suo genere, quod defectu plenæ deliberationis, aut advertentiæ, aut parvitas materiæ, fiat veniale, ut est furtum unius assis quod ex suo genere est mortale, posita materia sufficiente, & non mutata specie furti; tamen hic & nunc est veniale ratione parvitas materiæ. *Ibid punct. 3. num. 4.*

24. Non datur in qualibet materia parvitas rei seu materiæ, ratione cujus peccatum quod alioquin fuisset mortale, efficitur veniale, ut videre est in ea materia, in qua reperitur integra ratio injuriæ & offensæ mortalis, qualis est materia simoniæ: nam si quis vendat rem spiritualem, licet valde modicam & parvam, peccat mortaliter. Tunc autem semper dicitur parvitas materiæ, quando res non solum erit parva, sed etiam ratione circumstantiarum. *Ibid. n. 11. & 12.*

25. Sicut peccatum mortale efficitur ex accidenti veniale, ita peccatum veniale fieri potest mortale ex his capitibus: ratione finis mortalis adjuncti; ob plenam advertentiam posita materia notabili; ratione specialis contemptus in materia gratiæ

aut specialis inobedientia; ratione proximi & moralis peccati incidendi in mortale; ratione conscientia erronea aut scandalosa, aut per additionem materiae, quatenus peccatum quod ratione parvitaris materiae esset tantummodo veniale, in mortale addita majori quantitate. Item peccatum veniale in mortale, quando ultimum veniale continuatur cum materia precedentium, & materiam notabilem complet; propter illud junium peccat, qui saepius exiguum quid eodem tempore comedit, si ea quae degustantur, efficiant materiam notabilem. *Ibid. punct. 5. n. 2. 3. 6. 17 & seq.*

26. Idem numero peccatum veniale, manens idem in genere motus, non potest fieri mortale, neque è contra. *Ibid. n. 21*

27. Contemptus in materia levi, est peccatum veniale, quando non est contemptus formalis Dei, aut legislatoris ut sic. Contemptus formalis explicandus est in confessione, quia novam specie malitiam actui superaddit, *ib. n. 15. & 16.*

Distinctio specifica & numerica peccatorum.

28. Peccata non sunt inter se connexa, neque paria, ut patet. *Via quaest. 4. punct. 1. num. 1. & 4.*

Peccatum consideratum secundum rationem specificam, si inferioris ordinis, non potest crescere & superare malitiam peccati superioris ordinis: sicut argentum quantumvis magna eum diligentia purgetur, numquam perveniet ad perfectionem specificam auri, cum habeant essentiam diversam. Unde autem fiat ut peccatum ita crescere possit, ut gravius & deterius fiat, contingit ex sequentibus capitibus & circumstantiis: ex majori affectu vel conatu, ex majori scientia & cognitione peccati, ex conditione personae peccantis, & in quam peccatur, ex majori damno quod infertur, ex peiori fine, cum peccatum aliqua ratione specificetur à fine, ex ratione scandalii & ruinae alterius, denique ex his circumstantiis:

Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando.

29. Adverte ut circumstantia novam addat actui malitiam, aliquando debere expresse intendi, aliquando non. Debet intendi quando substantia actus peccati, cui circumstantia communicat malitiam, non potest subsistere, nisi circumstantia intendatur: quando vero substantia actus subsistere potest circum-